

30. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2023. GODINE

2. RAZRED

ISTRAŽIVAČKI RAD

Točni odgovori i sustav bodovanja

1. zadatak: 6 bodova

2 boda	<p>Za svaku sastavnicu istraživačkog rada koja uključuje jedan od sljedećih opisa.</p> <p>ISTRAŽIVAČKO PITANJE:</p> <p>Očekuje li se prema navedenim podacima o količini komunalnog otpada od 1995. do 2021. godine porast količine otpada u primorskim županijama u odnosu na ostale upravno-teritorijalne jedinice Hrvatske?</p> <p>Razlikuju li se primorske županije od ostalih upravno-teritorijalnih jedinica Republike Hrvatske prema količini komunalnog otpada s obzirom na razvoj turizma od 1995. do 2021. godine?</p> <p>Postaje li prostor primorskih županija Hrvatske opterećeniji od ostalih upravno-teritorijalnih jedinica komunalnim otpadom od 1995. do 2021. godine?</p> <p>H.1:</p> <p>Sve upravno-teritorijalne jedinice Hrvatske od 1995. do 2021. godine bilježe porast BDP-a i povećanje ukupne količine nastalog komunalnog otpada unatoč padu broja stanovnika u promatranom razdoblju.</p> <p>Unatoč padu broja stanovnika Hrvatske od 1995. do 2021. godine raste BDP i povećava se količina otpada po stanovniku.</p> <p>H.2:</p> <p>Primorske županije pod utjecajem turizma imaju u 2021. godini znatno veće količine komunalnog otpada od ostalih upravno-teritorijalnih jedinica Republike Hrvatske.</p> <p>Turistički razvijene županije imaju veće količine i udjele otpada nastalog iz turizma u odnosu na turistički manje razvijene upravno-teritorijalne jedinice Republike Hrvatske.</p>
1 bod	<p>Za svaku sastavnicu istraživačkog rada ako nedostaje jedan od sljedećih sadržaja.</p> <p>ISTRAŽIVAČKO PITANJE: vremensko razdoblje, prostorni obuhvat</p> <p>H.1: vremensko razdoblje, prostorni obuhvat</p> <p>H.2: prostorni obuhvat</p>
0 bodova	<p>Za svaku sastavnicu istraživačkog rada ukoliko u tekstu ne sadrži opisan odnos.</p> <p>ISTRAŽIVAČKO PITANJE: porast količine otpada u primorskim županijama</p> <p>H.1: utjecaj BDP-a na količine otpada</p> <p>H.2: utjecaj turizma na porast količine komunalnog otpada</p>

2. zadatak: 3,5 boda

a) 2 boda

1 bod	Za svaki odgovor koji uključuje sljedeći opis. Od 1995. do 2021. godine vidljiv je stalan pad broja stanovnika, no BDP i godišnja količina otpada bilježe stalan porast uz kraća razdoblja pada.
1 bod	Za svaki odgovor koji uključuje sljedeći opis. Broj stanovnika u promatranom razdoblju smanjio se za oko 15 %, dok su se udjeli drugih dvaju segmenata uvelike povećali i to BDP za oko 225 %, a udio komunalnog otpada za oko 80 %.

b) 1,5 bodova

0,5 bodova	tercijarni
1 bod	114,2

3. zadatak: 2 boda

1 bod	Za bilo koja tri točna odgovora u drugom i trećem stupcu Tablice 1.
--------------	---

Tablica 1. Otpad nastao u turizmu u primorskim županijama Republike Hrvatske 2021. godine

Županije	Količina nastalog otpada iz turizma (t)	Udio županije u ukupnim količinama komunalnog otpada u turizmu (%)
Primorsko-goranska		
Ličko-senjska		3,3
Zadarska		16,1
Šibensko-kninska		
Splitsko-dalmatinska		19,0
Istarska		28,0
Dubrovačko-neretvanska		6,7
Ukupno	132 543	

4. zadatak: 10 bodova

Vidi Prilog 1.

a) 1 bod

1 bod	Ako su svi udjeli točno izračunati. <table><tr><th>Županije</th><th>Udjeli isječaka na strukturnom krugu (°)</th></tr><tr><td>Primorsko-goranska</td><td>73 (74)</td></tr><tr><td>Ličko-senjska</td><td>12</td></tr><tr><td>Zadarska</td><td>58</td></tr><tr><td>Šibensko-kninska</td><td>24 (23)</td></tr><tr><td>Splitsko-dalmatinska</td><td>68</td></tr><tr><td>Istarska</td><td>101</td></tr><tr><td>Dubrovačko-neretvanska</td><td>24</td></tr></table>	Županije	Udjeli isječaka na strukturnom krugu (°)	Primorsko-goranska	73 (74)	Ličko-senjska	12	Zadarska	58	Šibensko-kninska	24 (23)	Splitsko-dalmatinska	68	Istarska	101	Dubrovačko-neretvanska	24
Županije	Udjeli isječaka na strukturnom krugu (°)																
Primorsko-goranska	73 (74)																
Ličko-senjska	12																
Zadarska	58																
Šibensko-kninska	24 (23)																
Splitsko-dalmatinska	68																
Istarska	101																
Dubrovačko-neretvanska	24																

	Primorska Hrvatska	360	
--	--------------------	-----	--

b) 7 bodova

1 bod	Za svaki točno ucrtan i obojen isječak dijagrama. (uvažava se odstupanje veličine isječka za +/- 1 mm)
0 bodova	Za svaki netočno ucrtan isječak ili za cijeli dijagram ako početna linija nije ucrtana u smjeru azimuta 0° te ako isječci nisu ucrtani redoslijedom prema pravilima geografskih grafičkih metoda.

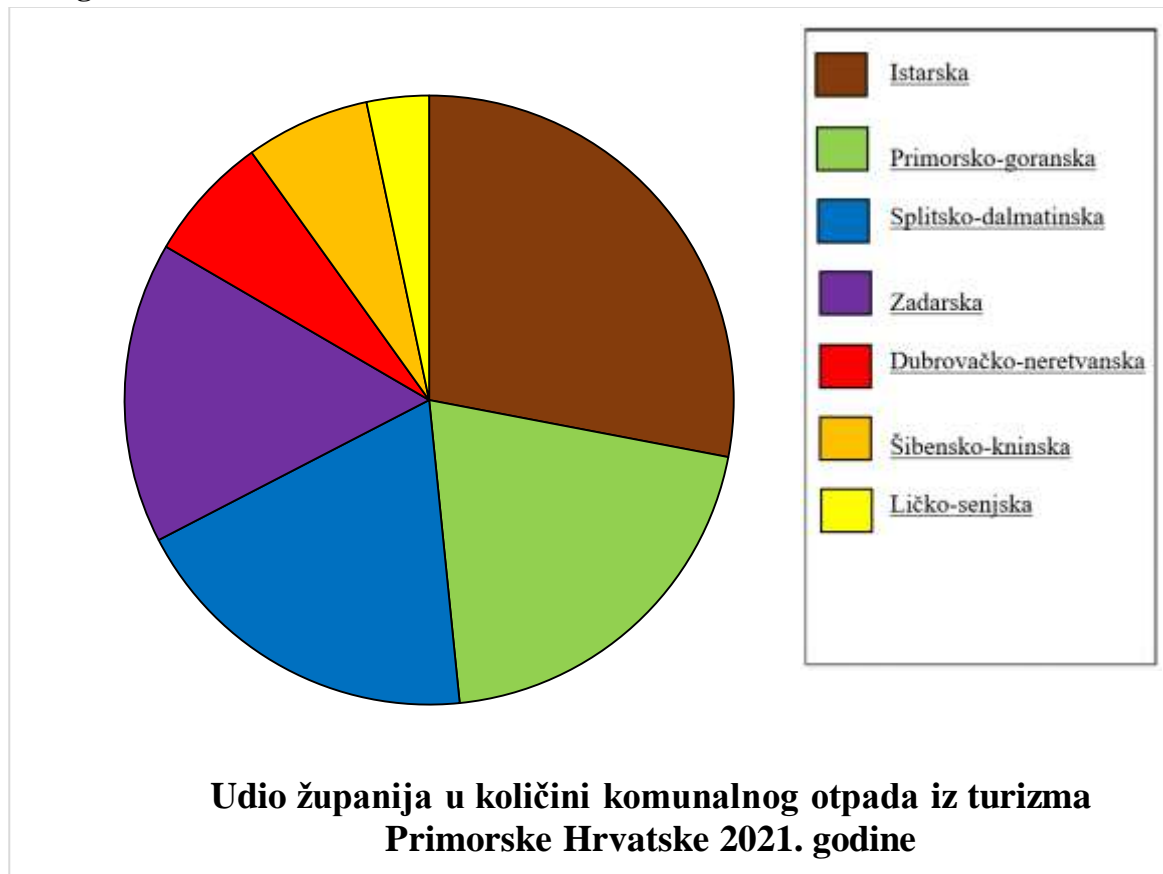
c) 1 bod

0,5 boda	Za točno naveden redoslijed boja. Za točno naveden redoslijed županija.
0 bodova	Ako jedan ili više kvadratića nije obojen ili nije imenovan prema uputi.

d) 1 bod

1 bod	Za točno smješten i upisan potpis dijagrama. Udio županija u količini komunalnog otpada iz turizma Primorske Hrvatske 2021. godine
0,5 bodova	Ako nedostaje jedan element ili potpis nije smješten ispod dijagrama.
0 bodova	Ako nedostaju dva ili sva tri elementa potpisa.

Prilog 1.



5. zadatak: 4,5 bodova

a) 2 boda

1 bod	Za svaki odgovor koji uključuje jedan od sljedećih opisa (dijelova rečenice). - Prvih šest upravno-teritorijalnih jedinica u kojima je razmatrana ukupna količina nastalog otpada iz turizma jesu primorske županije u kojima nastaje 128 117 tona otpada ili 94 % ukupnog otpada iz turizma. - U ukupnom nastalom komunalnom otpadu među prvih šest upravno-teritorijalnih jedinica četiri su primorske i dvije kontinentalne županije (Grad Zagreb i Zagrebačka županija). U četiri primorske županije nastaje 663 416 tona komunalnog otpada ili 38 % ukupnog otpada Republike Hrvatske. U Zagrebačkoj županiji i Gradu Zagrebu nastaje 462 010 tona komunalnog otpada ili 26 % ukupnog otpada Republike Hrvatske.
1 bod	Ako nije napravljena usporedba primorskih i ostalih upravno-teritorijalnih jedinica. Ako nisu navedene sumarne količine otpada, iskazane apsolutnim ili relativnim pokazateljima.
0 bodova	Ako nisu navedene upravno-teritorijalne jedinice i apsolutne vrijednosti količine otpada.

b) 2,5 bodova

0,5 bodova	Za svaku vrstu otpada koja dominira u pojedinim upravno-teritorijalnim jedinicama (u upravno-teritorijalnim jedinicama koje nisu uz obalu dominiraju plastika i biootpad, dok u primorskim županijama Hrvatske dominira glomazni otpad).
1 bod	U primorskim županijama Hrvatske značajnije raste količina glomaznog otpada radi čestih adaptacija smještajnih kapaciteta s obzirom na činjenicu da upravo u tim županijama Hrvatske dominira otpad iz turizma.
0 bodova	Za svaku česticu u kojoj je odgovor ispravljen ili nije navedena točna vrsta komunalnog otpada. Ako je u zaključku naveden građevinski otpad kao vrsta glomaznog otpada.

6. zadatak: 3 boda

a) 3 boda

1 bod	<p>Za odgovor na svaku sastavnicu istraživačkog rada koja uključuje jedan od sljedećih opisa.</p> <p>ODGOVOR NA ISTRAŽIVAČKO PITANJE:</p> <p>Podaci upućuju na porast količine komunalnoga otpada od 1995. do 2021. godine u svim upravno-teritorijalnim jedinicama, a osobito u primorskim županijama Republike Hrvatske.</p> <p>Temeljem podataka Zavoda za zaštitu prirode iz 2021. godine primorske županije se razlikuju od ostalih upravno-teritorijalnih jedinica Republike Hrvatske prema količini komunalnog otpada s obzirom na razvoj turizma od 1995. do 2021. godine.</p> <p>Temeljem podataka Zavoda za zaštitu prirode iz 2021. godine primorske su županije opterećenije komunalnim otpadom od ostalih upravno-teritorijalnih jedinica Republike Hrvatske.</p> <p>H.1:</p>
--------------	--

	<p>Od 1995. do 2021. godine unatoč padu broja stanovnika količina komunalnog otpada je u stalnom porastu na prostoru svih upravno-teritorijalnih jedinica Hrvatske pa je hipoteza potvrđena.</p> <p>H.2:</p> <p>Primorske županije pripadaju među one koje proizvode najviše komunalnog otpada, što je prije svega uzrokovano turizmom. Ipak uz njih, zbog velikog broja stanovnika, se u vodeće proizvođače komunalnog otpada svrstavaju Grad Zagreb i Zagrebačka županija. Dakle hipoteza je djelomično potvrđena.</p>
--	---

b) 1 bod

1 bod	<p>Za točan i cjelovit popis izvora.</p> <p>Popis izvora:</p> <p>1. Državni zavod za statistiku, 2021.: Dolasci i noćenja turista u 2021. https://dzs.gov.hr/ (3. 3. 2023.)</p> <p>2. Zavod za zaštitu okoliša i prirode (Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja), 2021.: Izvješće o komunalnom otpadu za 2021. godinu https://www.haop.hr/hr (26. 2. 2023.)</p>
0 bodova	Za netočan ili nepotpun popis izvora.